

LVAT apie inspektoriaus sprendimui priimti taikytiną terminą: poveikio priemonės negali būti taikomos, jei nuo pažeidimo padarymo praėjo daugiau kaip du metai

2014 m. kovo 12 d. atnaujinęs procesą administracinėje byloje Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė nutartį, kurioje atsižvelgė į inspektoriaus prašymo atnaujinti procesą argumentus dėl poveikio priemonių prigimties ir joms taikytino termino. Pagrindu atnaujinti procesą tapo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. gegužės 2 d. nutartis, kurioje apeliacinės instancijos teismas nutarė, jog žurnalistų etikos inspektoriaus priimtas sprendimas neteisėtas todėl, kad poveikio priemonės (*įspėjimas ir įpareigojimas paneigti informaciją*) viešosios informacijos rengėjui (skleidėjui) pritaikytos praėjus daugiau kaip 6 mėnesiams nuo informacijos paskelbimo. Pripažinęs, kad toks terminas nėra numatytas Visuomenės informavimo įstatyme, teismas tai įvertino kaip teisės spragą. Inspektoriaus skirtam įspėjimui pritaikęs teisės analogiją su Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) 23 straipsnyje numatyta atitinkama administracinės nuobaudos rūšimi – įspėjimu, teismas nurodė, kad turi būti laikomasi ir ATPK 35 straipsnyje nustatytų terminų administracinei nuobaudai skirti.

Procesą atnaujinusi išplėstinė teisėjų kolegija nesutiko su tokiomis LVAT 2013-05-02 nutartyje išdėstytomis išvadomis, pažymėdama, jog žurnalistų etikos inspektoriaus sprendimu viešosios informacijos rengėjui (skleidėjui) skiriamas įspėjimas pagal teisinę prigimtį ir tikslą neturėtų būti prilyginamas administracinei nuobaudai, todėl jis nepriskirtinas prie ATPK 21 straipsnyje įtvirtintos administracinių nuobaudų sistemos ir negali būti tapatinamas su ATPK 23 straipsnyje įtvirtinta administracine nuobauda – įspėjimu. Anot teismo, tiek inspektoriaus skiriamas įspėjimas, tiek reikalavimas paneigti paskelbtą tikrovės neatitinkančią bei asmens garbę ir orumą žeminančią informaciją priskirtini prie kitų poveikio priemonių, kuriomis nevykdoma nubaudimo funkcija, grupės.

Anot išplėstinės LVAT teisėjų kolegijos, termino inspektoriui priimti sprendimą ir taikyti poveikio priemones nebuvimas Visuomenės informavimo įstatyme yra teisės spraga, kuri privalo būti užpildyta taikant įstatymo analogiją. Tačiau, skirtingai nei ankstesnėje (2013-05-02) nutartyje, teisėjų kolegija padarė išvadą, jog konkrečiu atveju termino skaičiavimui negali būti taikoma ATPK 35 straipsnyje numatyta analogija ir šiame straipsnyje nustatytas 6 mėnesių terminas. Teisėjų kolegijos vertinimu, senaties terminas inspektoriui taikyti poveikio priemones turi būti nustatomas remiantis kitais (kitų ūkio subjektų priežiūrą vykdančių institucijų specialiaisiais) įstatymais, todėl negali būti ilgesnis kaip 2 metai nuo pažeidimo padarymo momento.

Vis dėlto, išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, aplinkybės, jog (1) 2013-05-02 nutartyje teismas kitaip vertino inspektoriaus skiriamo įspėjimo teisinį pobūdį (kaip administracinę sankciją), (2) kitaip skaičiavo įspėjimo skyrimo senaties terminą (pagal analogiją taikydamas ATPK 35 straipsnio 1 dalį), dar nesudaro pagrindo naikinti šio teismo priimtą sprendimą. Atsižvelgdama į teisėtų lūkesčių, *res judicata*, protingumo principų svarbą, taip pat į proceso atnaujinimo instituto išimtinumą ir jo paskirtį, į tai, kad yra suėjęs 2 metų senaties terminas inspektoriaus sprendimu skirtoms poveikio priemonėms taikyti, išplėstinė teisėjų kolegija nusprendė, jog nagrinėjamu atveju intervencija į užbaigtoje byloje įsiteisėjusį teismo sprendimą yra netikslinga ir negalima, kadangi ji paneigtų principines proceso atnaujinimo instituto nuostatas.

Apie Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimą taip pat skaitykite [šio teismo pranešime](#).